

Tábori útravaló: a kínai mese

„Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét!” (1Kor 10,24)

Lelkesen csomagolunk a nyaraláshoz, s hosszan törjük a fejünket, mit is vigyünk magunkkal, hogy jól sikerüljön az az egy-két hét, amit más környezetben, gyakran csak félig ismerősök vagy idegenek társaságában töltünk. Hogy hol? Hát hol is máshol, ha nem egy remélt földi paradicsomban, félig meddig angyalközelben! „Aranyam és ezüstöm nincs”, amivel hozzájárulhatnék az utazásokhoz, de talán egy-két kérdéssel, gondolattal mégis, ami belefér a legtömöttebb hátizsákba, s talán még a legzsúfoltabb agyba is. Útravaló-ajánlatom most csupán – konkrétan vagy képletesen – egy kanál, mégpedig egy nagyon hosszú nyelű.

Bizonyára sokak számára ismerős az a kínai mese, amely szerint álomban megjárható a pokol is, és a mennyország is. A díszlet ugyanaz: étellel teli fazekat ülnek körül, s mindenki kezében egy ormótlanul hosszú nyelű kanál van. A pokolban azzal az eleve kudarcra ítélt feladattal küszködnek a „meghívottak”, hogy a hosszú kanállal a saját szájukba juttassanak valamennyit is az ételből, a mennyország „találmánya” pedig az, hogy ki-ki a szemben ülőt táplálja – az immár értelmet nyert – hosszú evőeszközzel. Megható a történet, s azt üzeni: jól felfogott érdekünk, hogy másokról gondoskodjunk (még a nyári szünetben is), mert valójában ez vezet saját szükségleteink kielégítésére.

De hát nem vagyunk angyalok, ezért mindez mégsem ilyen egyszerű. A példázat is csak álom, álom, édes álom marad, mert hát felébredve ilyen kérdések megválaszolásával küszködhetünk: Jó, jó, de mi van akkor, ha én kitarítóan táplálom a szemközt ülőt – azonban viszonzatlanul? Előbb-utóbb elnehezül, s végül csak kihullik a kanál a kezemből, s egy idő után nagy bizonytalanságba kerülök a tartózkodási helyemet illetően, mert a mennyei örömök helyett „pokolian” kiéhezett leszek.

De az is lehetséges, hogy csupa szeretetből és gondoskodásból túletetünk valakit, aki ettől olyannyira elhíz, hogy képtelen működtetni „kanálemelgető izmait”. De átminősülhet a mennyország akkor is, ha rendszerben megy ugyan az etetés, csak hogy a szemközt ülő hallatlanul válogatós, vagy éppen másként működik a bioritmusa, s nem

akarózik éppen akkor éhesnek lennie, amikor előtte gözölög az étel.

Valljuk meg, hogy itt a földön „pokolian” nehéz a „tápláló” együttlét, az asztalközösség dolga. (Keveset is beszélünk róla „ágycentrikus” kultúránkban!) Nem véletlen, hogy napjainkban egyre kevesebben gyakorolják az asztalközösséget. Ismerek olyan családot, ahol az ifjú egyetemista leány csak akkor „képes” enni, ha olyankor mindenki elhagyja a konyhát. Pedig a szülők még nem olyan idősök, hogy már ne tudnának „szalonképesen” étkezni. De jártam olyan házaspárnál is, ahol a felek már csak a vendéglőben ülnek egy asztalhoz.

Meddig tartható a magányos eszegetés hamis biztonsága, különösen akkor, amikor egy kikapcsolódás során hirtelen nagy dózisban zúdul ránk a „közétkezés” terhe, kalandja, ahol aztán válogatatlan alakokkal kell szemközt ülni éppen nekünk, akiknek nem fejlődtek ki, vagy már elsatnyultak azok a bizonyos kanálemelgető izmaink?

Pál apostol levelei arról tanúskodnak, hogy az étkezés az ókorban jóval több volt, mint az éhség csillapítása (ahogyan az állatoknál). Közösségi alkalom volt, és egyben szakrális jellegű. A testi és a lelki táplálkozás, a hálaadás egymást követte. Ezért is támadták Jézust annyira azért, mert a bűnösökkel vállalt asztalközösséget, vagyis azért, mert – a kínai mese szerint – botránkoztatóan messzire ért el a kanala.

Pál a közös táplálkozás ideológiai hátterével küszködő korinthusbelieknek egy máig ható tanácsot ad: „Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét!” Nemcsak a nyaralásra készülő csomagoláskor, hanem bármely életutunkon hagyjuk otthon azt a szemüveget, amely kizárólag a magunk javán keresztül láthatja a körülöttünk lévő tábor! Némi alázattal azt is bevallhatjuk: nem rendelkezünk azzal az előretudással sem, amely akár a magunk, akár a másik javának receptjét ismeri. Keresnünk kell. Munka az, mégpedig erőfeszítést igénylő munka. Kudarcokkal, vargabetűkkel tarkított, sokszor nagyon időigényes fáradozás a „tápláló jelenlét”, akár csak a szereteteink életében is. Sokszor éljük át az eszköztelenség gyötrelmét, vagyis a csak kis vagy rövid nyelű kanállal rendelkezők tehetetlenségét. Különösen így van ez, amikor „Istenünk kedvében akarunk járni”.

De mint ahogyan a táborokban minden megtörténhet, így az a kaland is megeshet velünk, hogy egy válogatatlan asztaltársaságban a szemközt ülő éppen Ő lesz – rangrejtetten –, és éppen nekünk kínálatik fel az „éheztem, és ennem adatok” lehetősége. Vajon képesek vagyunk-e, képesek lesznek-e saját korgó gyomrom szükségletén túl asztal- s életközösséget vállalni a szemben ülő Másikkal? Akkor is, ha válogatós, ha eltérő bioritmusú, s ha nehezebben kapcsol, hogy rajta a sor a kanalazásban, vagy elutasítóan viselkedik, mert nem kér a túletetésből?

Hiszem azt, hogy akár nyaralunk, akár teletünk, találkozásainkban s egy asztalhoz kerüléseinkben a Véletlen szabja meg az ültetési rendet.

Vörös Éva

